

## KULTURUTSKOTTETS BETÄNKANDE 1/2003 rd

**Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 32 § lagen om grundläggande utbildning och av 17 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

### INLEDNING

#### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 18 september 2003 en proposition med förslag till lagar om ändring av 32 § lagen om grundläggande utbildning och av 17 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (RP 58/2003 rd) till kulturutskottet för beredning.

#### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- direktör Eeva-Riitta Pirhonen, undervisningsministeriet
- jurist Anne Kumpula, social- och hälsovårdsministeriet
- ecklesiastikråd Seppo Häkkinen, Kyrkostyrelsen
- generaldirektör Kirsi Lindroos, Utbildningsstyrelsen
- inspektör för bildningsväsendet Elisa Suutala, länsstyrelsen i Lapplands län
- utbildningsplanerare Terttu Akselin, Esbo stad

- skoldirektör Jorma Puhakka, Imatra stad
- direktör Riitta Rajala, Kuokkala verksamhetscentrum, Jyväskylä stad
- skoldirektör Jari Leinonen, Björneborg stad
- biträdande stadsdirektör Lasse Eskonen, Tammerfors stad
- biträdande stadsdirektör Kaija Hartiala, Åbo stad
- direktör för bildningsväsendet Aulis Pitkälä, Vanda stad
- enhetschef Anneli Kangasvieri, Finlands Kommunförbund
- avtalsfunktionär Raili Leiqvist, Kommunsektorns fackförbund KAT rf
- ombudsman Stina Oriander, Förbundet Hem och Skola i Finland rf
- sakkunnig Ritva Semi, Undervisningssektorns Fackorganisation rf
- ombudsman Minna Riikka Järvinen, Klubbcentralen - stöd för skolan rf
- ombudsman Pirjo Somerkivi, Finlands Föräldraförbund rf.

### PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att lagen om grundläggande utbildning och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet ska ändras.

De elever i förskoleundervisning för vilka vägen hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från dagvården till förskoleundervisningen överstiger fem kilometer eller för vilka vägen

med beaktande av deras ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig, ges rätt till fri transport eller ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande.

I fråga om förskoleeleverna justeras de priser per enhet på basis av vilka statsandelen för undervisningen bestäms.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2004 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 augusti 2004.

## **UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN**

### ***Motivering***

Med hänvisning till propositionen och annan utredning finner utskottet förslaget positivt och lämpligt. Förslaget utvidgar skolskjutsförmånen till alla elever i förskola som har en skolresa på mer än fem kilometer. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Enligt en utredning från länsstyrelserna deltog 94 procent av alla finskspråkiga barn i åldersklassen 6 år i förskoleundervisning 2002. I Södra Finlands län var procentsatsen 92 och i Lapplands län 98. Av de svenskspråkiga 6-åringarna var det bara en mycket liten del som inte gick i förskola. Länsstyrelserna anser att möjligheten att delta i förskoleundervisning utnyttjas väl.

Kommunernas möjligheter att helt på egen bekostnad ordna skjuts för förskolebarn med lång väg har varierat. Propositionen ökar jämlikheten mellan kommunerna när det gäller den grundläggande servicen.

Utskottet understryker att skolskjutsförmånen inom förskolan ökar den regionala jämlikheten när det gäller utbildningstillgången. I vissa fall kan den uteblivna förmånen ha varit ett hinder för barnen att delta i förskoleundervisningen, om vägen är lång eller farlig på grund av trafiken och kommunen inte har ordnat med skjuts. Lagen ger framför allt barn i glesbygden bättre möjligheter att gå i förskola.

Förmånen gäller samma antal kilometer som för barn i grundläggande utbildning. Det är viktigt att kommunen tillämpar samma kilometergräns för barn i förskola som för barn i grundläggande utbildning, understryker utskottet.

Skjuts för barn i förskola beaktas i statsandelen genom att priserna per enhet för grundläggande utbildning höjs för barn i förskoleundervisning. Utskottet påpekar att kommunen ska använda förmånen till förskoleundervisning trots att höjningen gäller den allmänna statsandelen.

Det är angeläget att skjutsen ordnas på ett säkert sätt för de små eleverna, understryker utskottet. Beroende på hur farlig trafiken är kan detta betyda att taxi måste anlitas för att resan ska vara säker.

Enligt propositionen omfattar reseförmånen inte skjuts mellan hemmet och barnomsorg. Utskottet anser det viktigt att kommunerna ordnar förskoleundervisning vid en tidpunkt som är lämplig för undervisningen och inte till exempel av besparingsskäl förlägger undervisningen till en tidpunkt då ingen rätt till reseförmån uppkommer.

### ***Förslag till beslut***

På grundval av det ovanstående föreslår kulturutskottet

*att lagförslagen godkänns utan ändringar.*

Helsingfors den 20 november 2003

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Sinikka Hurskainen /sd  
medl. Esko Ahonen /cent  
Tuomo Hänninen /cent  
Rauno Kettunen /cent  
Minna Lintonen /sd  
Mikaela Nylander /sv  
Kirsi Ojansuu /gröna

Aila Paloniemi /cent  
Seppo Särkiniemi /cent  
Marja Tiura /saml  
Jutta Urpilainen /sd  
Raija Vahasalo /saml  
Unto Valpas /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Marjo Hakkila.